

LOPPURAPORTTI

VEPSÄN PERINNEPROJEKTI No 4816

TAUSTA

Vuoden 2001 syksyllä virisi keskustelu järven ympärilun (reitlin) kunnostamisesta, n. 9 km, ja opastaulujen rakentamisesta perinnepolun varten.

1950- ja 60 -luvuilla järven kierto oli koko kylän tapahtuma; syyskuun viimeisenä sunnuntaina juostiin ns. **Vepsän kymppi**. Kilpailussa oli hyvät palkinnot, myös kiertopalkinto.

Polkujen metsittymisen myötä sekä puuhaihmissen puutteessa perinteinen syystapahtuma hiipui ja loppui viimein kokonaan. Vanhat pitkospuut olivat lahonneet ja maatuneet.

Me vepsäläiset halusimme polun palvelevan mahdollisimman monipuolisesti nykyisiä ja tulevia vepsäläisiä ja mahdollisia käymäläisiä virkistys-, kuntoilu-, opetus- (elettinpä ennenkin periaate) tarpeita.

TOTEUTUS

Maaliskuun 20. Päivänä 2002 homma polkaistiin talkoiden osalta käyntiin; ajettiin Myllykankaan leimikolle moottorikelkkaurat.

23.3.2002 kaadettiin ja katkottiin tukit, 50 runkoa metsän suurimpia puita pelkoiksi sahattavaksi, mikä tehtiin sirkkelillä Kirmasen mäellä kolmessa päivässä.

Moottorikelkoilla hangen aikana aamuyöstä ajettiin talkoilla pelkat ja telapuut polun varten odottamaan lumien sulamista.

Toukokuussa äitienpäivän aikoihin aloitimme ”tositalkoosouvin” kaksi kertaa viikossa; telapuita ja ”pitkospelkkoja” kosteikoille. Nuotiolla tarjottiin kahvit talkooväelle. Veli ”Uutelan” johdolla ahkera naulauksen ääni kuului keväisinä iltoina joskus myöhäänkin. Ahkerimmat polun käyttäjät olivat liikkeellä jo silloin.

Kylämme tytöt olivat ahkeria talkoolaisia apuna lankkujen kannossa, risujen ja oksien kokoamisessa ja nuotiopuiden haalimisessa. Vesuri ja oksasaha tulivat tutuiksi. Olipa muutama kaverikin kylällä, jotka tiesivät talkooväen kahviajat ja sattuiivat nuotiolle hyviä juttuja ja tarinoita kertomaan.

Kylätalomme laavu valmistui keväällä koulun uljaalle niemelle uimarannan, venevalkaman ja ulkosaunan välittömään läheisyyteen näköalapaikalle.

Myllykota on reitin puolivälissä erittäin ahkerassa käytössä; voi kulkija vaikka yöpyä kodan penkillä nuotion loimussa.

KOhteet

Tuli aika, jolloin piti alkaa miettiä kohteita polun varrelle. Lukuisia kertoja, istuttiin ringissä, kahvikupin äärellä, pohtimassa mitä ja missä.

Kuultu-, muisti- ja luettu- tieto käytettiin hyväksi ja kirjattiin ylös. Asiantuntijoita metsällisissä ja luontokohteissa kuultiin ja ostettiin palvelu. Matkan varrella piilossa ollut tieto ja uusi tieto pyrittiin käyttämään hyväksi ja hyödyksi.

Sihteerillämme Anneli Sarkkisella on ollut työ, valtava työ, ottaa selvää meidän puheista ja kirjoitelmista; saada asiat, luvut ja präntit tajuttavaan ja mahdollisimman "nasakkaan" muotoon.

27 kohdetta olemme polun varrelle kartoittaneet; kappale kotokylämme historiaa. Paljon on jätetty poisikin, mutta jos herää polun tallajalla kysymyksiä, mielellään vastataan jos osataan tai neuvotaan tiedon löytämisessä.

TULEVAISUUS

Järvenkierto näyttää vakiintuvan nimeksi polullemme ja koko kylä on kehittämässä erilaisia käyttömuotoja. Perinteeksi voi jo sanoa **Juhannusaaton vaellusta**. Klo 15.00 lähtö **koulun kodalta Myllykodalle**, jossa kahvit ja mehut makkaranpaistoineen sekä **koululaisten ympäristöopin vaellukset**.

Tulevaisuudessa ehkä koko kansan **syksyn ruskavaellus** omine ohjelmineen ja ehkäpä **järven ympärijuoksu** perinteisenä vielä näkee uuden päivänvalon.

RAHOITUKSEN TOTEUMA

Hankkeen alkuvaiheessa kokemukset maksatushakemuksen viivästymisestä aiheuttanut sen, että emme voineet suorittaa budjetoitua ostettua työsuoritusta, koska se olisi aiheuttanut taloudellisia sitoumuksia. Koska epävarmuus viranomaisten maksamishakemusten käsittelyssä oli pitkäaikaista ja epävarmaa, päätettiin suorittaa omana työnä hanke loppuun. Sen vuoksi hankeaikaakin jatkettiin kaksi eri kertaa.

LOPPUPÄÄTELMÄ

Perinnetalo (koulu), laavu, myllykota ovat kaikki olleet alusta asti kovassa, vireässä, käytössä. Pitkospuupolku on kierretty satoja kertoja. Retkeilijät, sauvakävelijät, kuntoilijat, koiraihmiset ym. ovat olleet kaikki ahkeria käyttäjiä. Myös koululaiset ovat aktiivinen käyttäjäryhmä; opetus ja opiskelu sekä vanhan tiedon hankinta ja luonto ja metsällinen tieto ovat olleet mielenkiinnon kohteena.

Perinne-, pitkospuu-, luonto- ja kuntopolun, rakkaalla lapsella on monta nimeä, varrella voi käydä hellesäällä uimassa, pulahtaa Vepsän järven aaltoihin, onkia kaloja tai virvelöidä, raikasta lähdevettäkin on saatavilla aivan polun varrella.

Talkooväki ansaitsee suuret kiitokset ahkerasta työstä. Kiitokset myös JoMMan vetäjille, Tauno Laurilalle ja Heikki Kuusikolle hankesuunnitelman koostamisessa ja avunannosta tietämättömyyden ja osaamattomuuden hetkillä.

Hankkeen toimijana ja vetäjänä ihmettelemme miksi yksinkertaiset asiat pitää pyrkiä laittamaan mahdollisimman vaikeiksi ja käsittämättömään muotoon; pyhä byrokratius on astunut hankkeisiin isoilla saappaillaan. Rahoituksen tarkoitus, kylien kehittäminen ja hankkeiden yhteinen hyöty on unohtunut. Rahaa kuluu paljon enemmän muuhun kuin itse hyvään ja hyödylliseen asiaan.

Tauno Kauppila
Tauno Kauppila

Anneli Sarkkinen
Anneli Sarkkinen

VEPSÄN PERINNEPROJEKTI No 4816

HANKKEEN ALKUUNPANIJAT JA SUUNNITTELURYHMÄNÄ OVAT TOIMINEET:

- Aarne Holmi, kunnaninsinööri
- Tauno Kauppila, kylätoimikunnan puheenjohtaja
- Veli Brunni, kylätoimikunnan talkoopäällikkö
- Anneli Sarkkinen, kylätoimikunnan sihteeri
- Mikko Sarkkinen, kylätoimikunnan rahastonhoitaja
- Anja Brunni, kylätoimikunnan emäntä

JoMMasta yhteyshenkilöinä Heikki Kuusikko ja Tauno Laurila

Yllämainitut henkilöt ovat toimineet myös koko hankkeen ajan talkoiden, hankintojen, muonituksen, kohdetaulujen, tekstisuunnittelun yms, hankkeen asioiden ohjausryhmänä. Koska tämä on työhön (talkoisiin) osallistuvaa väkeä, kokouksia tai muuta sellaisia hienoja asioita, palavereita ja seminaareja ei ole katsottu tarpeelliseksi järjestää. Osaaminen on ollut omasta takaa (neuvottelut ja toteutus); ei kalliita konsultteja, ei ylimääräisiä rahastajia. Kaikki on tehty mielestämme mahdollisimman edullisesti, säästeliäästi.

HANKINTOJEN KILPAILUTTAMINEN

Kaikki hankinnat on tehty mahdollisimman edullisella tavalla. Kilpailuttaminen pienissä hankinnoissa on kalliimpaa ja aikaa vievää, kuin omasta lähikaupasta osto. Kuljetukset on hoidettu omilla autoilla ilman korvausta. Kaikessa on pyritty säästämään. Miksi ei luoteta hankkeen toteuttajiin tippaakaan.

Suurin osa kyläyhdistyksistä ja kylätoimikunnista sekä muista pienistä yhteisöistä on varattomia ja rahattomia.

Ei voida ajatella niiden ottavan velkaa tai lainaa hankkeen toteuttamiseksi, koska varmuus hankkeen menoista ja niiden takaisin saannista puuttuu.

Tauno Kauppila
kylätoimikunnan puheenjohtaja